

[Min. for Industri, Handel og Søfart.] bindelse med Angivelsen af Faget, ligesom det er foreslaaet, at saadanne faglærte Haandværkere fortrinsvis skal vælges, hvor det offentlige udpeger Repræsentanter for Haandværket til Varetagelse af særlige Hverv som Medlemmer af Kommissioner og Nævn m. v. Herigennem vil de Haandværkere, der har ofret Arbejde paa at duelliggøre sig i deres Fag paa denne Maade, kunne faa Lejlighed til paa en let og naturlig Maade at gøre dette bekendt for Publikum, hvad ogsaa Publikum vil kunne have Interesse i.

Med Hensyn til det offentliges Adgang til at drive Næringsvirksomhed foreslaas det i § 12, at Stats- og kommunale Institutioner skal være berettigede til at forhandle Næringsmidler, der hidrører fra dansk Jordbrug, Husdyrhold, Fiskeri eller Jagt, her i Landet fremstillet Brød samt Koks, Brænde og Tørv m. v., dog at Fængsler og lignende Anstalter i det Omfang, det findes nødvendigt, frit kan fremstille industrielle eller haandværksmæssige Arbejder og afsætte disse. I andre Tilfælde kræves speciel Tilladelse, der ikke kan udfærdiges for længere Tid end 5 Aar ad Gangen og kun efter indhentet Udtalelse fra Erhvervsorganisationerne og under Forudsætning af, at Tilladelsen skønnes at være af Betydning for Tilfredsstillelse af Befolkningens Livsforødenheder til en rimelig Pris. De saaledes opstillede Betingelser vedrørende Stats- og kommunale Institutioners Ret til at forhandle de Ting, som jeg her har nævnt, betegner en Indskrænkning i det offentliges Adgang til at drive Næring i Forhold til den nugældende Ordning, efter hvilken Næringsdrift, der kan siges at have Karakter af social Foranstaltning, som f. Eks. de Udsalg af Fisk m. v., som Københavns Kommune uden at tilsigte Fortjeneste har oprettet og drevet til Forsyning af Kommunens Beboere, ifølge en i 1925 falden Højesteretsdom er frit tilladt. At det offentlige kan udføre Haandværksarbejder og lignende til eget Brug, er en Selvfølge, idet dette ikke kan betragtes som Næring.

Spørgsmaalet om offentlige Tjenestemandes og deres Ægtefællers Adgang til at drive Næring foreslaas i Kommissionsbetænkningen henvist til Behandling i Tjenestemandsløven og i de tilsvarende kommunale Regulativer.

Spørgsmaalet om Andelsforeningernes næringsretlige Stilling er i § 10 foreslaaet løst paa Grundlag af den Linie, som Lovgivningsmagten for ikke lang Tid siden har givet Udtryk for i Skatteløvene af 10. April 1922 og 29. Marts 1924, idet det foreslaas,

at Brugsforeninger og andre Andelsforeninger, der alene fordeler Varer indenfor Medlemmernes Kreds, skal være fritaget for at løse Næringsbrev. Det samme gælder Foreninger, der bearbejder, forædler eller sælger Medlemmernes Produkter, dog at disse sidste Foreninger skal løse Næringsbrev for den Del af deres Virksomhed, der bestaar i Detailsalg fra Butik udenfor Medlemmernes Kreds. En Forudsætning for Foreningernes Fritagelse for at løse Næringsbrev er det, at den Del af Overskuddet, der ikke anvendes i veldædigt Øjemed eller henlægges til Foreningens Formue, fordeles mellem Medlemmerne i Forhold til deres Andel i Omsætningen. Efter den Simplificering af Reglerne om Udøvelse af Næring, som Lovforslaget betegner, er selve Spørgsmaalet om, hvorvidt en Andelsforening skal løse Næringsbrev eller ej, ikke af saa stor direkte praktisk Betydning som tidligere. Det Punkt, om hvilket Interessen særlig samler sig, naar Talen er om Foreningernes erhvervmæssige Stilling, nemlig Beskatningsspørgsmaalet, kan ikke finde sin Afgørelse i Næringsloven, men maa finde sin Afgørelse ved Behandlingen af Skatteløvene.

Naar Næringsbrev er erhvervet, er den Næringsdrift, der udøves paa normal Maade fra fast Forretningslokale, efter Lovforslaget i det store og hele frit stillet, idet Forslaget ikke opretholder de nugældende Bestemmelser om, at handlende sædvanlig kun maa sælge til Publikum fra en egentlig Butik, at de kun maa have een Butik i hver Kommune, og at Handel og Haandværk ikke maa drives i Forening uden speciel Tilladelse. Disse Indskrænkninger i den frie Konkurrence og i Borgernes Adgang til at drive og udvikle deres Virksomhed efter enhver Evne og Lyst er allerede tidligere ophævet for de sønderjydske Landsdeles Vedkommende. De har neppe saa vidtrækkende Betydning, som der fra visse Sider tillægges dem, og Overholdelsen af Forbudene lader sig i øvrigt meget vanskeligt kontrollere.

Som Led i Bestræbelserne for at forenkle Næringslovgivningen er den nuværende Deling af Handelsnæringen i Engros- og Detailhandel m. v. foreslaaet ophævet, saaledes at der for Handelens Vedkommende fremtidig kun skal findes eet fælles Næringsbrev, som berettiger til al Slags Handel. I samme Retning gaar de i Lovforslaget indeholdte Bestemmelser angaaende Afgrænsningen mellem Industri og Haandværk eller rettere Fabrikdrift og Haandværksdrift og imellem de forskellige Haandværksfag indbyrdes.